EKSPOZITË

Cikli i Jetës

Muzeu Etnografik “Emin Gjiku”

Prishtinë, Maj 2014

Support to the Promotion of Cultural Diversity

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Muzeu Etnografik “Emin Gjiku”

EKSPOZITË

Cikli i Jetës

Prishtinë, Maj 2014

// Mirënjohje

Dëshirojmë të shprehim mirënjohjen tonë për ekipin, të cilët kanë kontribuar në zhvillimin e rastit studimor në faza të ndryshme:

Julija Trichkovska
Specialiste e PDKK-së mbi trashëgiminë kulturore

Avni Manaj
Koordinator i PDKK-së për kapacitetet institucionale për trashëgiminë

Prof. Dr. Ukë Xhemaj
Ekspert vendor

Ilir Sopjani,
*Etnolog, Muzeu i Kosovës**

Erodita Qorkadiu
Etnolog, Muzeu I Kosovës

Anduena Balaj
Etnolog, Muzeu i Kosovës

Fatos Bimbashi
Etnolog, Muzeu i Kosovës

Atdhe Mulla
Fotograf

Ky dokument është prodhuar brenda kornizës së projektit të përbashkët "BE/KE - Përkrahja për Promovimin e Diversitetit Kulturor në Kosovë".
Përmbajtja nuk reflekton domosdoshmërisht qëndrimin zyrtar të Bashkimit Evropian dhe/apo të Këshillit të Evropës.

Ky përcaktim është pa paragjykuar pozicionet rreth statusit, dhe është në përputhje me Rezolutën 1244 të KS të OKB-së dhe opinionin e GJND-së mbi shpalljen e pavarësisë së Kosovës.

// Prekur nga trashëgimia e luajtshme

Zyra e Bashkimit Evropian në Kosovë, së bashku me Këshillin e Evropës, është krenare që është në gjendje të ndihmojë për të vendosur standarde të qëndrueshme në vlerësimin, rivendosjen dhe ruajtjen e trashëgimisë në Kosovë, si të luajtshme ashtu dhe të paluajtshme. Bashkëpunimi ynë me Muzeun Etnografik Emin Gjiku sigurisht ka qenë një nga përvojat më të gjalla të projektit që siguron "Përkrahje për Promovimin e Diversitetit Kulturor në Kosovë".

Kur flasim për trashëgiminë e luajtshme, nuk është qe vetëm objektet e së kaluarës që janë duke lëvizur nëpër kohë; jemi poashtu edhe ne që bashkëveprojmë me këto objekte dhe prekemi nga madhështia apo thjeshtësia e paraardhësve tanë, e përmes kësaj ne mund të kuptojmë më mirë pikat e forta dhe dobësitë e vetë kohës sonë.

Artisti kosovar bashkëkohor vizual, Alban Muja, e titulloi "Muzeu i Historisë Bashkëkohore" veprën e tij artistike që përshkruan urën mbi lumin Ibër mes Mitrovicës së jugut dhe të veriut. Kjo oksimaron, një kombinim i dy fjalëve zakonisht të papajtueshme, më erdhi në mendjen kur m'u prezantua publikimi i Muzeut Etnografik, "Cikli i Jetës". A nuk është cilido mjedis në një muze etnografik në fakt gjithmonë, dhe me përkufizim, "një histori bashkëkohore", apo, thënë më saktë, "historia e bashkëkohores". Muzeu etnografik ndërton historinë e vet pikërisht përmes shumë episodeve të njëpasnjëshme të të tashmeve të ndryshme bashkëkohëse. Duke rrëfyer historinë e momenteve ndërtohet historia.

Momente të tilla mund të jenë një objekt i thjeshtë, një gjurmë materiale e një zakoni të caktuar, brendësia e një ndërtese ose i tërë peisazhi i krijuar nga njeriu - secili prej këtyre shkruan një pjesë të historisë. Duke ecur përmes dhomave të Muzeut Etnografik në Prishtinë, historia e Kosovës bëhet e prekshme dhe e dukshme - bëhet bashkëkohore.

Së fundi, kur muzeu vendosi të shfaqë disa nga eksponatet më të bukura nga koleksioni i tij në katalogun që tash keni para jush, kjo histori mori një tjetër kthesë dhe u bë një objekt më vete. Mund të imagjinohet një vizitor i frymëzuar duke lëvizur nga një objekt në tjetrin me katalogun në duart e tij - por ky libër mund t'i sigurojë, edhe një admiruesi të largët që mbase kurrë nuk ka shkelur në Kosovë, një udhëtim imagjinar përmes ekspozitës, duke i thënë: "Lëviz dhe njih!"

Samuel Žbogar
Shef i Zyrës së BE-së në Kosovë
dhe Përfaqësues i Posaçëm i BE-së

// Parathënie

Muzetë kanë një rol të veçantë në shoqëri; mbështetjen e ndryshimeve pozitive shoqërore, duke siguruar një copë jete nga e kaluara, e tashmja, madje edhe parashikime për të ardhmen. Ata konkretisht paraqesin çka vlerëson një komunitet specifik në lidhje me trashëgiminë e tyre dhe atë që ata do të donin të trashëgonin gjeneratat e ardhshme. Vlera e tyre edukative është e pamohueshme, duke kontribuar në jetën bashkëkohore të komuniteteve, në jetë shoqërore dhe ekonomike.

Ekspozitat janë një formë e ndërmjetësimit të imazhit mes perceptimeve të vendeve specifike, popujve, historive dhe peisazheve. Ato janë një akt fuqizimi për komunitetet për imazhin që ata kanë për veten dhe mënyrën si ata do të donin ta paraqisnin veten në botë. Ato tregojnë shumë rreth sistemeve të vlerave të shoqërisë dhe interpretimit të tyre në një periudhë të caktuar të historisë.

Publikimi i "Ciklit të Jetës", me këtë temë universale, ofron një ekspozitë të veçantë të një koleksioni të materialeve, ku është e lehtë të udhëtosh në kohë, të njohësh rituale të ndryshme dhe të reflektosh mbi kulturat e tyre përkatëse. Eksponatet e koleksionit të dokumentuara në këtë publikim ofrojnë një mundësi për ata që nuk e kanë vizituar ende dhe janë joshur nga arkitektura plot finesë e kompleksit "Emin Gjiku" dhe atmosfera e tij e veçantë.

Duke përjetuar ndryshimin e pamjes së qendrës historike të Prishtinës, kompleksi "Emin Gjiku" ruan identitetin e vet në lagjen e vetmuar të qytetit, dhe i drejtohet botës përmes këtij botimi, duke na rikujtuar ritualet thelbësore të ciklit të jetës, pa marrë parasysh se nga vijnë. Era e leshit në një vegjë, forma e një kupe, përzierja e ngjyrave në një qëndisje, zhurma e një instrumenti, gdhendja në një sënduk druri, drita që bie përmes dritareve: të gjitha këto nxisin kujtime të motiveve të tjera të prekura dhe të ndiera gjetkë, dhe të tregimeve të vjetra të treguara nga të tjerët. Vizitorët në muze kuptojnë se ka një ngjashmëri mes asaj që është paraqitur dhe asaj që ata kujtojnë dhe nuk harrojnë: njerëzit jetojnë, dashurojnë dhe vdesin, dhe ky "Cikël i jetës" është çka që na lidh së bashku me të gjitha gjërat që jetojnë në këtë planet.

Projekti i përbashkët i BE-së/KiE-së "Përkrahje për Promovimin e Diversitetit Kulturor në Kosovë" punon në drejtim të transformimit progresiv të shoqërive përmes demokracisë pjesëmarrëse, duke shfrytëzuar trashëgiminë si një vlerë të përbashkët. Në përpjekjet tona për të ndihmuar autoritetet vendore dhe shoqërinë civile, ky katalog është një shembull konkret se si Konventat e Këshillit të Evropës, veçanërisht Konventa Faro mbi "Vlerësimin e trashëgimisë kulturore për shoqërinë", janë përkthyer në mjete praktike që janë të rëndësishme për shoqërinë. Katalogu i këtij koleksioni, si një produkt i një procesi të inventarizimit të trashëgimisë së luajtshme kulturore, ishte rezultat i një procesi të gjatë dhe organik të kryer nga projekti PDKK së bashku me institucionet vendore; udhëzuesit e zhvilluar duke u bazuar në standardet ndërkombëtare dhe legjislacionin e trashëgimisë kulturore të Kosovës; zhvillimit të kapaciteteve të institucioneve lokale për trashëgiminë e luajtshme kulturore; hartimit të ligjit për muzetë dhe kryerjes së një procesi të inventarit.

Ne jemi shumë krenarë që paraqesim këtë botim, "Cikli i Jetës", që demonstron nevojën për një muze etnografik të përkushtuar për ruajtjen, paraqitjen dhe shpjegimin e artefakteve, si dhe pritjet e vizitorëve në një udhëtim përmes kohës dhe kulturave.
Teksa botimet janë kontribute të mëdha, ne shpresojmë se ju do t'i vizitoni dhomat e kompleksit "Emin Gjiku" me katalogun dhe do të ndieni atmosferën e jetesës së gjeneratave të kaluara.

Claudia Luciani

Drejtoreshë e Drejtorisë për Qeverisje Demokratike
Drejtorati i Përgjithshëm II - Demokracia
Këshilli i Evropës

// Hyrje

Ky botim është produkt i aktivitetit të kryer nga projekti i përbashkët i Bashkimit Evropian/Këshillit të Evropës – Përkrahje për Promovimin e Diversitetit Kulturor në Kosovë (PDKK).

Si parim në praktikën e projektit PDKK, kjo nismë është realizuar së bashku me palët e interesuara lokale, përfshirë kuratorët e Muzeut Etnografik Emin Gjiku me ndihmën e një eksperti vendor që përzgjodhën ato artikuj muzealë që janë kataloguar në publikim.

Në përgatitje për këtë, u organizuan një numër i sesioneve trajnuese, janë kryer vizita studimore dhe udhëzimet e prodhuara nga projekti PDKK u vunë në praktikë. Me mbështetjen e një eksperti, i cili prezantoi standardet ndërkombëtare dhe praktikat më të mira, besohet se është ndërmarrë dhe ekspozuar një proces i vërtetë inventarizimi i trashëgimisë së pasur kulturore të luajtshme në Kosovë.

Koncepti i një ekspozite të përhershme në objektin kryesor të kompleksit të muzeut Emin Gjiku kërkoi një qasje të veçantë. Në hartimin e katalogut, koncepti kryesor ishte që të drejtohen vizitorët përmes interierit me dekorim të pasur të ndërtesës, brenda së cilës objektet e ekspozuara shpjegonin dhe evokonin aktivitetet e përditshme dhe rastet e veçanta të përjetuara nga një familje tradicionale. Ne shpresojmë që rezultatet e veprimit tonë të përbashkët do të formojnë një bazë të mirë për punë të mëtejshme për të përfunduar procesin e kategorizimit të më shumë se një mijë artikujve në koleksione.

Për më tepër, ne shpresojmë se kjo vepër jep një kontribut frymëzues për studimin sistematik dhe prezantimin adekuat të artikujve që kërkojnë vëmendje të menjëhershme. Ne inkurajojë ruajtjen e eksponateve të pasura të muzeut, duke marrë masat e nevojshme të ruajtjes në përputhje me përpjekjet e tjera për të ruajtur dhe paraqitur të gjitha asetet dhe praktikat e trashëgimisë në Kosovë përmes një qasjeje gjithëpërfshirëse dhe të integruar.

Projekti PDKK

// Përmbajtja

Marrëdhënia konceptuale 14

Tregimi i ekspozitës 16

Udhëtimi njohës përmes ekspozitës 18

Katalogu 33

1. Orendi

2. Vegla punëdore

3. Vegla bujqësore dhe blegtorale

4. Tekstile folklorike

5. Sende shtëpiake

6. Instrumente muzikore

7. Argjendari

8. Objekte kulti

9. Armë

Një vështrim brenda shtëpisë familjare 119

// Marrëdhënia konceptuale

Kompleksi tradicional i ndërtesës që përbën Muzeun Etnografik Emin Gjiku, i vendosur në "zemër" të Prishtinës së vjetër në zonën e ish-tregut oriental (*çarshisë*), ka qenë një pjesë përfaqësuese e koleksionit etnologjik të Muzeut të Kosovës prej vitit 2006.

Koncepti i ekspozitës së titulluar "Rrethi i Jetës" nga kuratorët e saj, ndjek dizajnin e brendshëm të ndërtesës kryesore të kompleksit, një shtëpi dy-katëshe në pronësi të Emin Gjikut, një tregtar nga Prishtina e shekullit XIX.

Komplekse të tilla rezidenciale të llojit oriental - me oborr të madh, të mbyllur dhe struktura shtesë gjendej kryesisht në zonat urbane që ishin zhvilluar gjatë shekujve të fundit të sundimit osman në Ballkan. Vetë ndërtesa kryesore u bë një shembull përfaqësues i jetës së suksesshme ekonomike dhe të pasur sociale të pronarit të saj. Ajo është e përbërë nga një konstruksion druri *(bondruk)*, me shumë dritare simetrike të mëdha me hapje në oborr, si dhe një strukturë e mbuluar karakteristike *(çardak)* që ofron një pamje të hapur të zonës përreth dhe e cila është përdorur për relaksim dhe tubime sociale. Disa dhoma, të rregulluar në dy katet e ndërtesës, të çojnë në sallat e mëdha qendrore.

Mund të interpretohet se shprehja karakteristike arkitektonike e ndërtesës kryesore dhe dizajni i interierit të saj frymëzuan kuratorët të artikulojnë marrëdhënien konceptuale mes hapësirës dhe artikujve të shfaqur. Në këtë kuptim, imazhi i një tradite të trashëgimisë së gjallë është realizuar plotësisht.

Përballë ndërtesës kryesore, shtëpia tjetër familjare përbëhet nga një kat përdhesë dhe kati i parë i ngritur mbi një platformë të katit përdhesë. Ajo gjithashtu është e rregulluar për të përfaqësuar jetën e përditshme të familjes: hapësira e katit përdhesë shërben si kuzhinë dhe zonë ngrënie, me zonat për grumbullimin e familjes në katin e parë.
Sipas konceptit kryesor të ekspozitës në katalog, kjo shtëpi e familjes është konsideruar si një thesar i traditës popullore, e paraqitur përmes dizajnit të interierit dhe objekteve të artizanatit.

// Tregimi i ekspozitës

Ideja lëvizëse pas dizajnit të ekspozitës së muzeut ishte prezantimi i objekteve nga koleksioni i pasur etnografik i Muzeut të Kosovës, të mbledhur nga i gjithë territori që pasqyrojnë jetën socio-ekonomike të popullsisë në shekujt XIX dhe XX.

Termi "Cikli i Jetës" lidh artikujt e koleksionit të paraqitura brenda mjedisit specifik dhe kuptimplotë me të cilin janë të lidhur. Zakonet dhe praktikat e lidhura me momentet kyçe të jetës së njeriut shpjegohen përmes objekteve të ekspozuara në dhoma të ndryshme të shtëpisë, të tilla si "Dhoma e Lindjes", në katin përdhesë dhe "Dhoma e ritit të vdekjës" në katin e parë.

Duke shkuar nëpër të katër dhomat e tjera të shtëpisë përmes korridoreve të gjera, mund të hasësh mënyrën e jetesës tradicionale të një familjeje shqiptare përmes mbi një mijë sendeve që i kanë shërbyer qëllimeve të ndryshme.

Këto përfshijnë vegla shtëpiake të përdorura në përgatitjen dhe shërbimin e ushqimit; vegla për kultivimin e tokës, si dhe pajisje bujqësore e blegtorale; dhe vegla për tekstile dhe për veshje karakteristike tradicionale, siç janë prodhuar nga punëtoritë artizanale lokale ose nga gratë në shtëpi nga rajonet e ndryshme të Kosovës. Ka edhe eksponate me stoli për raste të veçanta, si dhe instrumente tradicionale muzikore (kryesisht frymore) të cilat janë elementet e kulturë së pasur muzikore lokale. Aty mund të gjeni artikuj interesantë të bestytnisë (objekte të kultit - hajmali), kundër syrit të keq, përdorur që nga kohërat e lashta pagane. Disa pushkë, të prodhuara në vend, janë të ekspozuara si një kujtesë se jeta dhe rrethanat ishin të pasigurta, kështu që armët ishin të zakonshme në mesin e familjeve.

Praktikat kulturore të paraqitura këtu kanë marrë formë në nivel lokal, në kushte materiale dhe shpirtërore. Në një nivel më të përgjithshëm, shumica e traditave janë të lidhura ngushtë me kulturën e gjallë orientale që ka qenë e pranishme në rajon për shekuj

// Udhëtimi njohës
përmes ekspozitës

P

Kati përdhesë

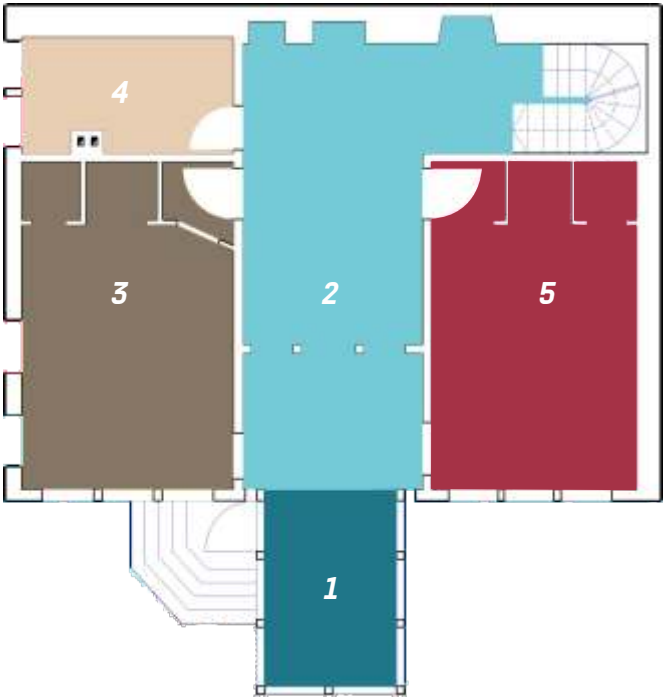

1. *Pjesa e hyrjes*
2. *Korridori*
3. *Dhoma e artit folklorik*
4. *Dhoma e lindjes*
5. *Oda e burrave*

01/ Pjesa e hyrjes

Tipari më karakteristik i pjesës së hyrjes është çardaku. Vendi i uljes *(minderi)* është rregulluar rreth një galerie me xham, dhe është e mbuluar me jastëkë të qëndisur dhe qilima me materiale të endura. Një qilim i endur i kuq, i qëndisur me katër motive të përsëritura gjeometrike me ngjyra të ndryshme, mbulon dyshemenë. Qilim tjetër i kuq, me origjinë nga rajoni i Drenicës dhe me formë dhe madhësi që përputhet me rregullimin hapësinor të korridorit, është i zbukuruar me një pemë të stilizuar të përdorur si motiv i përsëritur përgjatë pjesës qendrore (Kat. Nr. 31).

02/ Korridori

Qendra e këtij seksioni përmban një eksponat të një veshjeje gruaje *(xhubleta)*, me origjinë nga Malësia *(Kat. Nr.44)*, me fundin e valëzuar ne formë kambane tepër interesant. Sipas studiuesve, forma unike e fundit është e lidhur me peizazhin dhe relievin e Alpeve Shqiptare, nga e ka origjinën. Ngjyrë e zezë që dominon këtë lloj të veshjes tregon se ishte veshje vetëm për gratë e martuara dhe/ose të moshuara. Pasurimi i materialit është arritur duke gërshetuar leshin në katër shirita paralelë *(liq)*.

Dy sëndukë druri për ruajtjen e veshjeve janë gjithashtu në korridor, një i dekoruar me gdhendje me lule, dhe tjetri me aplikimin e metaleve me ngjyrë mbi lëkurë dhie (Kat. Nr. 3 dhe 4).
Këto janë ndër objektet më arketipe të koleksionit të mobiljeve të Muzeut.

Më pas, vizitori drejtohet drejt dy pushkëve *(karamfile)* (Kat. Nr. 134,135), prodhuar në Prizren në vitin 1878 gjatë periudhës që lidhet me aktivitetet e Lidhjes së Prizrenit. Për shkak të cilësisë së materialit të përdorur dhe modulimit artistik të ornamenteve duke përdorur teknikën e filigranit, këto objekte janë konsideruar si kryevepra të artizanëve lokalë të Prizrenit, zeja e të cilëve ishte popullore në tregjet evropiane dhe më gjerë.

Objekte të tjera të ekspozuara përfshijnë shembuj të mobiljeve prej druri: një tryezë e ulët, e rrumbullakët ngrënie *(sofra)* me karrige me tri këmbë të përdorura nga fëmijët (Kat. Nr 14) është e vendosur në afërsi të "Dhomës së Lindjes" (çerdhes); artikuj për ruajtjen dhe shërbimin e produkteve të qumështit dhe ujit (Kat. Nr. 72-74, 83) dhe një stol për fëmijë (Kat. Nr. 17). Një zgjedhë druri shfaqet këtu (Kat. Nr. 27) karakterizohet nga motivi qendror i një gjarpri në basoreliev, që simbolizon besimin se gjarpërinjtë mbrojnë bagëtinë gjatë punës në arë.

Një tjetër lloj tryeze të ulët, të rrumbullakët, e përdorur për të shërbyer ushqim *(sinia)* është bërë nga metali dhe gdhendur me ornamente floreale në rrathë koncentrikë (Kat. Nr. 86). Është shfaqur në këtë pjesë si një shembull përfaqësues i sendeve shtëpiake metalike.

03/ Dhoma e artit folklorik

Një numër i konsiderueshëm i artikujve shtëpiakë prej druri dhe metali janë shfaqur në "Dhomën e artit folklorik", shumë prej të cilave janë të gdhendura. Dhoma përmban edhe vegla pune për dru, lëkurë dhe punë metalike. Më karakteristike ndër këto, në aspektin e formës, teknikës apo dekorimit, është një enë për pjekje buke *(qerepi)* prej balte të pjekur zbukuruar me motive të diellit (Kat. Nr. 94); një kallëp prej druri për të bërë këpucë tradicionale *(opinga)* zbukuruar me vija dhe pika në basoreliev (Kat. Nr. 22); një hekur i vogël, i sheshtë, prej metali solid, me një dorezë të lakuar dhe zbukuruar me ornamente të gdhendura gjeometrike (Kat. Nr. 87); një enë prej balte të pjekur, me ngjyra dhe me xham, dhe veshur me ornamente floreale që hapen në formën e një gjarpri (Kat. Nr. 98); dhe një ibrik metalik popullor, me stil oriental për ujë (ibrik) (Kat. Nr. 88).

Filxhani i kafes prej argjendi (Kat. Nr. 90) dallohet si një produkt i jashtëzakonshëm i artizanatit lokal. Një karakteristikë e zakonshme në interieret e shtëpive të familjeve të pasura ishte dekorimi me gdhendje druri – një art popullor i zhvilluar gjerësisht në shekullin XIX në të gjithë Ballkanin. Disa pjesë druri të gdhendur apo dekoruar në basoreliev janë paraqitur në këtë dhomë: pjesë e një tavani prej druri në formën e një rozete, një kanat sepeti me dekorimin të gdhendur ornamentesh floreale (Kat. Nr. 2), dhe një stol me ornamente gjeometrike dhe me lule në panelin e uljes, si edhe në buzët e mbështetëses me gdhendje në basoreliev (Kat. Nr. 16). Teknika e basorelievit është përdorur gjithashtu për të dekoruar sipërfaqen e një lese prej druri (Kat. Nr. 80), si dhe një tabaku kafeje (Kat. Nr. 77).

Një artikull unik i importuar është llamba metalike me vajguri (Kat. Nr. 89). Dallimi i saj është i qartë nga mbishkrimi rreth mekanizmit ndezës ("KORNGER&G*BERLIN"), si dhe në ikonografinë e ornamentit të gdhendur në sipërfaqen e llambës. Katër skenat që janë të përfaqësuara në pjesën qendrore të objektit tregojnë historinë e mbërritjes në një vend të sapozbuluar me peisazhe ekzotike; ato portretizojnë kapitenin e një anijeje që mban një teleskop, me një marinar në një varkë që afrohet në breg; dy anëtarë fisi në një varkë; një anëtar fisi mbi kalë kalon nëpër një peisazh me palma; dhe një ndeshje mes një elefanti dhe një tigri, me një anëtar fisi të armatosur të ulur në shpinën e elefantit. Në sipërfaqen e bazës, katër skena të tjera të gdhendura i shtohen temës së ornamenteve: dy anëtarë fisi që mbajnë një barelë druri; një anëtar fisi dhe një llama; një burrë dhe një grua në një varkë afrohen në breg, dhe një imazh i një luani.

04/ Dhoma e lindjes

Objekti kryesor në këtë dhomë, e lidhur me lindjen e një anëtari të ri të familjes, është djepi prej druri (Kat. Nr. 18). Forma e lakuar e këmbëve dhe doreza gjysmërrethore lehtësojnë përkundjen e djepit, që i vë fëmijët në gjumë. Zbukurim i thjeshtë gjeometrik në basoreliev dekoron sipërfaqen e jashtme.

Derisa nëna e re kalon shumicën e kohës së saj me fëmijën e porsalindur, një sënduk me teshat që ajo ka sjellë në shtëpi kur është martuar (Kat. Nr. 9) dhe një kuti druri për stoli (Kat. Nr. 10) i janë shtuar kësaj dhome.
Rrethuar nga këto objekte personale, në një dhomë me të porsalindurin e saj dhe e ndarë nga pjesa tjetër e familjes, nënës së re i lejohet një nivel i intimitetit që pjesa tjetër e familjes së madhe nuk e kanë.

05/ Oda e burrave

Në traditën popullore shqiptare, dhoma e quajtur "Oda" është hapësira më e rëndësishme e shtëpisë së familjes. Ajo është e lidhur me të ashtuquajturin "Kulti i bukës", duke iu referuar traditës së mikpritjes së jashtëzakonshme të treguar nga familjet shqiptare që ndajnë "bukën" me të ftuarit, qofshin vizitorë të planifikuar ose të rastit, të cilët më pas do të jenë të vendosur në këtë dhomë. Oda është e lidhur edhe me mënyrën patriarkale të jetës në të cilat burrat kishin një dhomë të veçantë për tubime shoqërore.

Organizimi tipik dhe dekorimi i hapësirës që përdoret si dhomë për meshkuj është veçanërisht karakteristik në komplekset e shtëpive rurale *(kullat)*. Dhoma është e vendosur në katin e sipërm/të lartë, me një oxhak në qendër rreth të cilit rregullohet një zonë për ulje. Kjo ishte mbi një dysheme druri të gdhendur me një batanije të dekoruar *(qerga)*, nën një tavan të gdhendur prej druri. I gjithë kati ishte i mbuluar me qilima dekorativë. Në mungesë të një zonë të tillë në shtëpinë e Emin Gjikut, një nga dhomat në katin përdhesë u rregullua si Odë tradicionale në mënyrë që të ketë përfaqësim të sajë. Objektet e përdorura zakonisht nga anëtarët meshkuj të familjes apo nga të ftuarit që merrnin pjesë në tubimet e meshkujve janë të ekspozuara këtu: një legen prej druri (Kat. Nr. 79), një instrument me hark (lahutë) bërë me dru dhe lëkurë deleje (Kat. Nr. 99), një hejbe (Duqi) e qëndisur tekstili e përdorur për të mbajtur ushqimin e kafshëve që mbahej në shalë të kalit (Kat. Nr. 71), dhe një shtangë zjarri nga metali (Kat. Nr. 93).

01
Kati i parë

6. *Pjesa e hyrjes*
7. *Korridori*
8. *Dhoma e veshjeve tradicionale*
9. *Dhoma e argjendarisë*
10. *Dhoma e ritit të vdekjës*

06/ Seksioni i hyrjes

Sipër shkallëve, në krye të katit të parë, paraqiten kostume tipike të nuses dhe dhëndrit nga rajoni i Rugovës. Ato janë prodhuar në gjysmën e dytë të shekullit XX sipas traditës; ndërsa kostumi i burrit ka pasur pak ndryshim (Kat. Nr. 64), veshja e grave ka parë disa ndryshime, duke fituar shprehje më të pasur në detaje (Kat. Nr. 38). Një pjesë karakteristike e kostumit të mashkujve është shalli i bardhë që lidhej rreth plisit në verë, ose rreth qafës në dimër. Herë pas here, është përdorur edhe për të mbuluar fytyrën e një të vdekuri *(si qefin)*. Pranë kostumeve është një sënduk modest prej druri për ruajtjen e veshjeve, zbukuruar me ornamente gjeometrike (Kat. Nr. 6).

07/ Korridori

Artikuj nga dy koleksioneve të veçanta muzeale janë paraqitur në këtë seksion: objekte kulti (amulete) dhe instrumente tradicionale muzikore.

Materiali më i zakonshëm për bërë amulete ishin dhëmbët e kafshëve (ujq, arinj, qengja) futur në kuti argjendi të gdhendur (Kat. Nr. 130-133). Këto artikuj vendoseshin zakonisht në djepin ose krevatin e fëmijës, ose janë përdorur nga nuset si varëse, sepse besohej se mund t'i mbronin anëtarët më të rinjë dhe më të rrezikuar të familjes nga forcat e këqija dhe sëmundjet e rrezikshme.

Instrumentet tradicionale muzikore më të njohura (Kat. No. 100-111) janë shfaqur pranë këtij koleksioni të amuleteve. Shumica janë instrumente druri frymore, zbukuruar me dizajne të thjeshta gjeometrike në basoreliev, dhe janë të njohura me emrat *lokalë si zurla, kavalli, lahuta, sharkia, tatirangja, dhe fyelli*. Një kopje e një instrumenti unik, tradicional me baltë të pjekur dhe ngjyrosur është okarina (Kat. Nr. 107). Është interesante të theksohet se krijuesit e instrumenteve muzikore popullore, veçanërisht të instrumenteve frymore, dhe vetë muzikantët më të mirë ishin zakonisht barinjë që kalonin muaj të gjatë në male.

Edhe dy tavolina të gdhendura prej druri për shërbim kafeje dhe çaji janë paraqitur në këtë seksion (Kat. Nr.15 dhe 15A). Gdhendjet floreale që ndjekin formën gjashtëkëndore të tavolinave dekorojnë panelet sipërme dhe të poshtme. Këto eksponate shpërfaqin traditën popullore të gdhendjes së drurit.

08/ Dhoma e veshjeve tradicionale

Në këtë dhomë paraqiten artikujt që lidhen me prodhimin e pasur të tekstileve artizanale. Modelet e kostumit tradicional të femrës zbulojnë karakteristikat e ndryshme të rajoneve të ndryshme, të tilla si Hasi, Opoja, Gora, Dukagjini, Medvegja, dhe Rrafshi i Kosovës (Kat. Nr. 39-43, 46-48). Kjo veshje përbëhej nga disa shtresa të veshjeve - ndonjëherë duke arritur deri në dymbëdhjetë pjesë (Kat Nr.43). Vëmendje e veçantë është tërhequr mbi dekorimin e pasur të jelekut të shkurtër, një tipar karakteristik i veshjeve të nuseve të tipit oriental (Kat. Nr. 49 - 57). Këto veshje tekstile përfaqësojnë punën e duruar krijuese të grave lokale që kanë përpunuar pëlhurë leshi ose pambuku (dhe, më rrallë, mëndafshi) në vegje, kanë qëndisur veshjet me gërsheta shumëngjyrësh ose rruaza. Veglat kryesore të përdorura në këtë punë janë shfaqur në këtë dhomë: vegla tekstili (Kat. Nr. 19), vegla tjerrje të leshit (Kat. Nr. 20,21) dhe endëse (Kat. Nr.24-26).

09/ Dhoma e argjendarisë

Krahas stolive në vitrinat brenda mobiljeve origjinale, janë paraqitur më shumë kostume tradicionale. Dy janë kostume nuseje nga rajoni Anadrinisë, një zonë në juglindje të Drinit të Bardhë, dhe dallues të komunitetit boshnjak (Kat. Nr. 36 dhe Kat. Nr. 34). Një kostum i tretë është veshje nuseje tipike orientale, e përdorur zakonisht nga femrat në zonat urbane (Kat. Nr. 34). Kostumi i burrit i paraqitur shërben edhe si veshje e dasmës. Nga rajoni i Drenicës, është i përbërë nga disa shtresa pëlhure me dekorim të pasur që simbolizon statusin social të personit (Kat. Nr. 65).

Shumica e stolive të paraqitura në katalog janë një pjesë integrale e kostumit tradicional të femrës, zakonisht i veshur për raste të veçanta të tilla si dasma. Ato janë prej argjendi duke përdorur teknikën e filigranit, dhe me rruaza apo monedha të aplikuara (Kat. Nr. 112 – 127). Dy kuti argjendi, (Kat. Nr.129) njëra e përdorur për duhanin dhe tjetra për ruajtjen e stolive (Kat. Nr. 128), janë shembujë të aksesorëve në traditën e prodhimeve artizanale të argjendit, zhvilluar në punëtoritë rajonale të Prizrenit, Pejës, Gjakovës, Elbasanit dhe Shkodrës.

10/ Dhoma e ritualit mortor

Cikli i jetës i imagjinuar brenda një familjeje dhe shtëpie tradicionale përfundon në një dhomë që simbolizon edhe lamtumirën e fundit të një anëtari të familjes që ndërron jetë. Veshjet tradicionale të të ndjerit – këtu, një anëtar i vjetër mashkull i familjes – janë rregulluar në qendër të katit. Pranë tyre janë sende që i ndjeri i ka përdorur gjatë gjithë jetës së tij – shkopi i tijë (Kat. Nr. 30) dhe një instrument me hark (lahutë). Ishte e zakonshme që të gjitha këto objekte të vendoseshin në varr së bashku me një mollë të gjelbër, e cila është e lidhur me besimin në vazhdimësinë e jetës pas vdekjës. Gjatë ritualit të vdekjes, të afërmit dhe miqtë e të ndjerit uleshin në shkama (stola) të vendosur rreth trupit (Kat. Nr. 12, 13). Një sënduk, i përdorur nga i ndjeri për ruajtjen e veshjeve të tij, është shfaqur aty pranë (Kat. Nr.7).

// KATALOGU

// KATALOGU
KOLEKSIONI

ORENDI

/1

KANAT SEPETI TË BRENDSHËM, fillimi i shek. të XX ; L: 170 cm, Gjer: 80 cm; dru; dekoruar me pemë, korniza me skaj të dyfishtë e zbukuruar me basoreliev. Nr.Inv. 5651. Paraqitur ne seksionin e hyrjes (çardak) të katit përdhesë. I pa publikuar.

/2

KANAT SEPETI, fundi i shek. XIX; L: 87 cm, Gjer: 42 cm; dru; pjesa qendrore është e dekoruar në dy radhë të gdhendura që paraqesin një pemë me degë dhe lule. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/3

ARKË, fillimi i shek. XX; L: 108 cm, Gjer: 40 cm, Th: 40 cm; dru; dekoruar me motiv lulesh në basoreliev. Nr.Inv.78. Paraqitur ne seksionin e hyrjes (çardak) të katit përdhesë. I pa publikuar.

/4

ARKË, mesi i shek. XX; L: 96 cm, Gjer: 49 cm, Th: 57 cm; dru; ornament floreal metalik në të gjelbër dhe të kuqe mbi lëkure dhie. Nr.Inv. 257. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari
Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë 2013, 27/ Nr. 21

/5

ARKË, fundi i shek. XIX; L: 93 cm, Gjer: 41 cm, Th: 39 cm; dru; ornamente floreale të gdhendura me shirita dhe korniza të harkuara. Nr. Inv. 71. Paraqitur në Odën e Burrave, kati përdhesë. I pa publikuar.

/6

ARKË, fillimi i shek. XX; L: 93 cm, Gjer: 44 cm, Th: 55 cm; dru; ngjyrosur, ornamente të shtypura motivesh gjeometrike në radhë. Paraqitur në "Dhomën e ritit mortor", kati i parë. I pa publikuar.

/7

ARKË, fillimi i shek. XX; L: 90 cm, Gjer: 46 cm, Th: 66cm; dru; ornamente të shtypura motivesh gjeometrike në radhë. Nr. Inv. 71(312). Paraqitur ne seksionin e hyrjes të katit përdhesë. I pa publikuar.

/8

ARKË, fillimi i shek. XX; L: 77 cm, Gjer: 47 cm, Th: 34 cm; dru; dekorim në basoreliev me motive të përsëritura gjeometrike (ornamente me linja horizontale dhe vertikale, rrathë/motivi i diellit, trekëndësha) dhe motive zoomorfike (gjarpri) në dy radhë. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/9

ARKË, fillimi i shek. XX; L: 61 cm, Gjat.: 97 cm, Gjer: 45 cm; dru; basorelieve me ornamente floreale dhe gjeometrike; kunja metalike. Paraqitur në "Dhomën e lindjes". I pa publikuar.

/10

ARKË GJËRASH TË VLEFSHME, mesi i shek. XIX; L: 52 cm, Gjer: 32 cm, Th: 21 cm; dru; ornamente gjeometrike me perla. Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I pa publikuar.

/11

ARKË ARGJENDARIE, fillimi i shek. XX; L: 44 cm, Gjer: 22 cm, Th: 21 cm; dru; ornamente rrethore të gdhendura në dy radhë. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/12

/13

SHKAM (stol me 3 këmbë), fundi i shek. XX; L: 25 cm; dru; formë gjysmëhëne; tre këmbët e përforcuara me gozhdë hekuri. Nr. Inv. 2471. Paraqitur në "Dhomën e ritit mortor", kati përdhesë. I pa publikuar.

/14

SOFRA *e fëmijëve* ; fillimi i shek. XX; e përbërë nga një tryezë e ulët e rrumbullakët, stola të formave të ndryshme. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013,18/Nr. 6

/15

TRYEZË ÇAJI DHE KAFEJE, fillimi i shek. XX; origjina: zona e Rrafshit të Kosovës; L: 46 cm, D: 35 cm, (sipërfaqja e epërme), L: 25 cm, D: 29 cm (sipërfaqja e poshtme); dy sipërfaqe gjashtëkëndore prej druri të gdhendura me motive floreale identike në formë të rombe, rozeta; kapëset janë bashkuar me dekorimin të gdhendur dhe harkuar. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, f. 26/Nr. 20

/16

ULËSE E BRENDSHME, fillimi i shek. XX; L: 87 cm, Gjer: 130 cm. Thellësia e panelit të uljes: 39 cm; dru; ornamente gjeometrike dhe floreale të gdhendura në basoreliev përgjatë skajeve të ulëses, nga pas dhe në sipërfaqen e panelit të uljës. Inv. Nr. 749 Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati i parë. I pa publikuar.

/17

RRETHI I FËMIJËVE, fillimi i shek. XX; L: 46 cm, Gjat.: 45 cm, Gjer.: 32 cm; strukturë e thjeshtë druri, rrota druri. Nr. Inv. 105. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari i Muzeut të Kosovës, Prishtinë 2013,24/Nr. 17.

/18

DJEP, mesi i shek. XX; dru; ornamente gjeometrike (rreth, trekëndësh) shtypur në sipërfaqen e eksponatit; këmbët e djepit në formë gjysmë-rrethore lejojnë përkundjen. Nr. Inv. 241. Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I pa publikuar.

// KATALOGU
KOLEKSIONI

VEGLA PUNEDORE

/19

Vek (Tezgjah), fillimi i shek. XX; dru. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/20

ENDËS I TJERRIT (Çekërrk); mesi i shek. XX; origjina: rajoni Rozhajë; dru. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/21

TJERRËSE, fillimi i shek. XX; dru; bazamenti prej guri. Nr. Inv. 2211. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/22

KALLËPE DRURI për prodhim këpucës tradicionale (Opinga); shek. XX; Gjat: 36 cm, Gjer.: 10 cm; dru; linjë e shtypur dhe dekorim me pika në sipërfaqen e epërme. Nr. Inv. 101. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/23

FURKË (vegël për tjerrje) – (Furka); fillimi i shek. XX; Gjat: 96 cm; dru; ornamente gjeometrike të shtypura në pjesën e sipërme të eksponatit. Nr. Inv.2069 Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/24

TJERRËSE, fillimi i shek. 20; Gjat: 45 cm; dru; dekoruar me motive gjeometrike mbi sipërfaqen e sheshtë të seksionit të mesëm Nr. Inv. 341. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/25

TJERRËSE(shtizë), mesi i shek. XX; Gjat: 47 cm; dru; skajet janë të gdhendura për të lehtësuar mbledhjen e fijes. Nr. Inv. 342. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/26

BOSHT TJERRËSE, fillimi i shek. XX; Gjat: 23 cm; dru. Nr. Inv. 2051. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

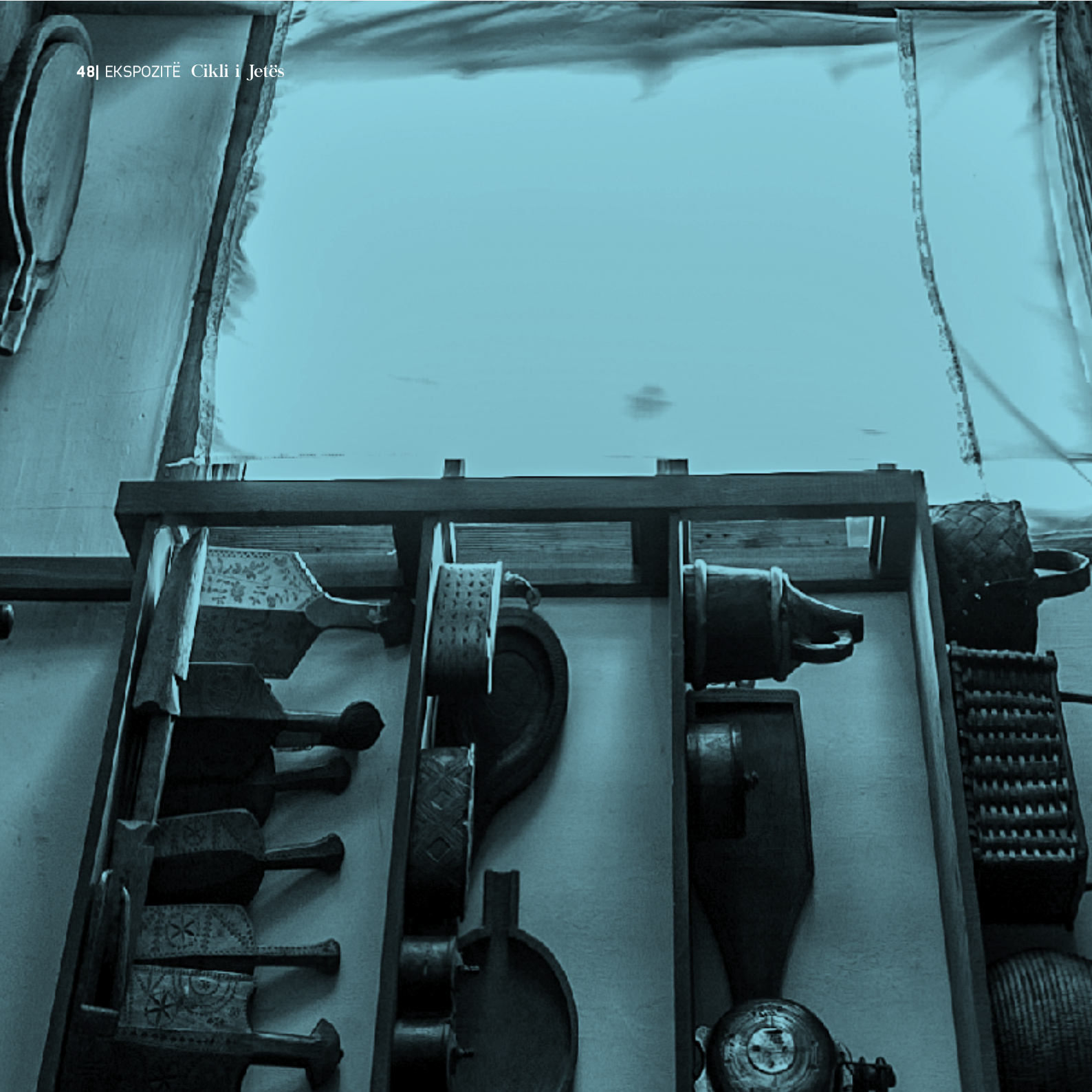

// KATALOGU
KOLEKSIONI

VEGLA BUJQËSORE DHE BLEGTORALE

/27

ZGJEDHË QESH, mesi i shek. XX; Gjat: 150 cm. Gjer: 42 cm; dru; dizajn i thjeshtë, dekorim gjysmërrethor mbi skajet e pjesës së epërme; dekorimi paraqet një gjarpër në seksionin qendror. Nr. Inv. 2561. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I pa publikuar.

/28

VEGLA PËR QETHJE DELESH (gërshërë), fillimi i shek. të XX; Gjat: 30 cm; metalike; dorëzat janë të lidhura nga pas; tehet kanë formë trekëndore. Nr. Inv. 4465. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/29

KËMBANË LOPE (Kambanë), shek. XX; metal; dru; kapëset e kambanave më të mëdha janë bërë nga druri me dekorim gjeometrik mbi sipërfaqen e jashtme. Më të voglat kanë kapëse të thjeshta metali. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/30

SHKOP PËR ECJE, fillimi i shek. XX; Gjat: 101 cm; dru; dekorim i thjeshtë me motive gjeometrike mbi sipërfaqen e dorezës; doreza është formuar si një gjarpër, si simbol i mbrojtjes. I përdorur nga njerzë të moshuar dhe barinjë. Nr. Inv. 1427. Paraqitur në "Dhomën e ritit mortor", kati i parë. I pa publikuar.

// KATALOGU
KOLEKSIONI

TEKSTILE FOLKLORIKE

/31

QILIM, fillimi i shek. XX; Gjat: 362cm, Gjer.: 117cm.; prej leshi, endur në vegjë druri; dekorimi është i përbërë nga: një panel qendror në formën e një pemë me degë në të verdhë dhe gri, vendosur mbi një sfond të kuq; skajet me motive të përsëritura trekëndore në të verdhë, të kuqe dhe gri në një sfond të zi. Nr. Inv. 4389. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I pa publikuar.

/32

QILIM, mesi i shek. XX; Gjat: 339 cm. Gjer: 273cm; prej leshi, endura në vegjë druri; dekorimi është i përbërë prej motiveve gjeometrike të rrathëve koncentrikë bardhë e zi, mbi një sfond të kuq; këto motive gjeometrike janë përsëritur në të kuqe, gri dhe portokalli në një sfond të bardhë rreth skajeve të qilimit. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/33

QILIM, fillimi i shek. XX; Gjat: 362 cm, Gjer.: 117 cm.; prej leshi, endur në vegjë druri; dekorimi është i përbërë nga një panel qendror që përmbanë një formë shigjete/pemë në të verdhë dhe gri, vendosur mbi një sfond të kuq; ornamente të stilizuara trekëndore në të verdhë, të kuqe dhe gri në një sfond të zi, dekorojnë skajet. Nr. Inv.4389. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/34

VESHJE NUSEJE E KOMUNITETIT BOSHNJAK, gjysma e dytë e shek. XX; i përbërë nga dhjetë copa të bëra nga dhe të qëndisura me lesh, pambuk, fije ari dhe dantella; ngjyra dominuese është e kuqe, me modelet e përsëritura floreale dhe gjeometrike në të bardhë, portokalli dhe të zezë; dekorim me rruaza rreth qafës. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/35

VESHJE NUSEJE "ALLATURKA", fundi i shek. XX; i përbërë nga katër pjesë, prej pambuku dhe mëndafshi; ky lloj i pantallonave është i ndikuar nga veshja tradicionale, orientale e grave; jeleku është i qëndisur me fije ari.
Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/36

VESHJE NUSEJE E LUGINËS SË DRINIT, fillimi i shek. XX; këmishë leshi të tjerrur me dorë; përparëse e qëndisur me dekorim gjeometrik në të zezë, portokalli dhe të bardhë; bluzë e qëndisur me një rresht të dyfishtë perlash rreth mëngëve. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/37

VESHJE GRASH, shek. XX; origjina: rajoni i Drenicës; pambukë dhe lesh i tjerrur me dorë; qëndisje; thurje; rruaza. Paraqitur në krye të shkallëve të katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 43/Nr. 40

/38

VESHJE NUSEJE NGA RUGOVA; pjesa e dytë e shek. XX; pambuk i tjerrur me dorë; rripa leshi tjerrur me dorë; qëndisje; rruaza. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 41/Nr. 38.

/39

VESHJE NUSEJE E KOMUNITETIT GORAN; gjysma e dytë e shek. XX; mëndafsh dhe pambukë; skajet e bluzës janë të qëndisura me ngjyra dhe forma të ndryshme; aplikimi i perlave mbi kraharor dhe në skajet e shallit me motiv sferik. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

VESHJE NUSEJE E KOMUNITETIT GORAN; gjysma e dytë e shek. XX; i përbërë nga gjashtë copa tekstili; jeleku i gjatë është prej kadifeje të kuqe me shirita dekorative të aplikuara; përparësja është e thurur në rreshta të bardhë dhe të verdhë; çorapet e gjelbra të thurura kanë ornamente të zeza dhe të bardha. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/41

VESHJE NUSEJE NGA MEDVEGJA, gjysma e dytë e shek. XX; prej leshit të dhive dhe deleve; përparësja është e thurur në vek, në katër radhë me të kuqe, të zezë, të bardhë dhe të gjelbër; qëndisje mbi mëngët e bluzës dhe përreth jakës. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/42

VESHJE NUSEJE NGA RRAFSHI I KOSOVËS, mesi i shek. XX; përbëhet nga nëntë pjesë prej leshi dhe pambuku; qëndisje; ngjyrat dominuese janë e bardha dhe e zeza. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I papublikuar.

/43

VESHJE NUSEJE NGA HASI, gjysma e dytë e shek. XX; i përbërë nga dymbëdhjetë copa prej leshi, pambuku dhe mëndafshi; secila pjesë është e qëndisur me dekorimin floreale dhe gjeometrike në ngjyra të ndryshme. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale". I pa publikuar.

/44

VESHJE GRUAJE *(xhubleta)*, gjysma e dytë e shek. XX; origjina: zona e Malësisë; prej leshi në ngjyra të errëta, pambuku, rripash dekorativë, kadifeje. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 40/Nr. 37.

/45

JELEK I GJATË DHE BLUZË NUSEJE – veshje për festa për gra, fundi i shek. XX; origjina: Rrafshi i Kosovës; jelek prej kadifeje dhe i qëndisur me fije ari në motive floreale rreth skajeve; bluzë prej mëndafshi dhe e qëndisur rreth qafës me fije ari. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/46

VESHJE E GJATË GRASH (dollame), fillimi i shek. XX; lesh; qëndisma dekorative zbukuruar me topa leshi. Nr. Inv.338 (1247). Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/47

KËMISHË E GJATË GRUAJE, mesi i shek. XX; pambukë i bardhë i punuar dendur; qëndisje në zonën e kraharorit, përgjatë gjatësisë dhe skajeve të mëngëve. Nr. Inv. 1761. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/48

KËMISHË E GJATË GRUAJE, fillimi i shek. XX; origjina: Drenicë; fustan i bardhë me vija ngjyrë kafe;zbukurime të qëndisura në zonën e kraharorit; dantella rreth skajeve të mëngëve. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/49

VESHJE GRUAJE, fillimi i shek. XX; origjina: rajoni i Prizrenit; fanellat e qëndisur në forma gjeometrike me fije të përdredhura portokalli; dekorimet në shpinë përbëhen nga motive floreale në të gjelbër dhe të bardhë. Nr. Inv. 250(2186). Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/50

JELEK NUSEJE *(Mitan)*, fundi i shek. XX; origjina: rajoni i Gjakovës; i përbërë nga një jelek i qëndisur me fije ari dhe mëngë prej mëndafshi me skaje të qëndisura me fije ari. Nr. Inv. 2323/366/305. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/51

JELEK NUSEJE, fillimi i shek. XX; prej leshi me fije argjendi; dekoruar me dantella në ngjyra të ndryshme. Nr. Inv. 213(2088). Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/52

JELEK NUSEJE, fillimi i shek. XX; origjina: Prizren; prej leshi; qëndisur me motive lulesh në një sfond të kuq të errët. Nr. Inv. 1010/814/367. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/53

JELEK NUSEJE, fillimi i shek. XX; origjina: Kaçanik; prej leshi dhe qëndisje me fije argjendi; sfondi i kuq është i qëndisur me rruaza dhe zbukuruar me motive gjeometrike dhe floreale. Nr. Inv. 4067. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/54

JELEK NUSEJE, fillimi i shek. XX; prej leshi, mëndafshi, dantella dhe rruaza të punuara me dorë; qëndisur me motive gjeometrike dhe floreale. Nr. Inv. 5066. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/55

JELEK NUSEJE; mesi i shek. XX; origjina: Drenicë; prej pambuku dhe me fije ari. Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I pa publikuar.

/56

JELEK, fillimi i shek. XX; origjina: rajoni i Dragashit; prej leshi të thurur mbi një vegjë; qëndisur me fije argjendi dhe zbukuruar me motive diellore dhe floreale. Inv. Nr. 556 (336) Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I pa publikuar.

/57

JELEK NUSEJE; mesi i shek. XX; origjina: Drenicë; prej pambuku dhe zbukuruar me rruaza me ngjyra të ndryshme në formën e motiveve floreale dhe gjeometrike. Nr. Inv. 3517. Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I pa publikuar.

/58

PËRPARËSE, mesi i shek. XX; Gjat: 68 cm, Gjer.: 43 cm; PREJ leshi thurur Në vegjë; dekorim i përsëritura në rreshta në të bardhë dhe të kuqe. Inv. Nr. 3938(1049). Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I pa publikuar.

/59

PËRPARËSE, shek. XX; origjina: fshati Jablanicë, rajoni i Gjakovës; Gjat: 65 cm, Gjer.: 60 cm; lesh i endur në vegjë në rreshta gjeometrike, të përsëritura të kuqe, të verdha, të gjelbra dhe të bardha; toptha leshi janë të bashkangjitur në fund të artikullit. Paraqitur në "Dhomën e lindjes". I pa publikuar.

/60

RRIP GRASH (Shokë), shek. XX; origjina: fshati Serançicë, rajoni i Prishtinës; Gjat: 164 cm, Gjer.: 17cm; prej pambuku dhe qëndisje me fije ari në dy hije. Nr.Inv. 2794. Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I pa publikuar.

/61

SHAMI DORE; mesi i shek. XX; origjina: Gjakovë, Gjat: 200 cm, Gjer.: 135 cm; prej mëndafshi dhe të qëndisura në skajet me ar dhe me fije rozë. Nr.Inv. 1651. Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I pa publikuar.

/62

VESHJE E BRENDSHME GRASH, fillimi i shek XX; prej leshi dhe përbënë një pjesë të veshjeve të brendshme tradicionale; dekorim i qëndisur në të kuqe, të zezë dhe të bardhë. Nr. Inv. 2685. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/63

KËPUCË *(opinga)*, shek. XX; origjina: Deçan; prej lëkure të përpunuar, qëndisur me fije pambuku në vjollcë dhe argjendi. Nr. Inv. 3266. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

KOSTUM BURRASH TRADICIONAL DASME, fillimi i shek. XX; origjina: Rajoni i Rugovës; prej leshi të endur deleje dhe dhie me shirita dekorativë të zi. Paraqitur në krye të shkallëve të katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013,42/Nr. 39

/65

KOSTUM TRADICIONAL BURRASH , gjysma e dytë e shek. XX; origjina: rajoni i Drenicës; i përbërë nga njëmbëdhjetë pjesë të veshjesh; jeleku dhe xhaketa e shkurtër janë të zbukuruar me fije të përdredhur të zezë në një sfond pambuku të kuq të errët. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 44/Nr. 41

PANTALLONA TRADICIONALE BURRASH ("TIRQI"), fillimi i shek. XX; origjina: Rajoni i Rugovës; prej leshi të endur deleje dhe dhie me shirita të zinj dekorativë. Paraqitur në krye të shkallëve të katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013,42/Nr. 39

/67

SHALLË, shek. XX; origjina: rajoni i Podujevës; Gjat: 125 cm, Gjer.: 28cm; leshë i endur në rreshta me ngjyrë të kuqe, portokalli, vjollcë dhe të verdhë. Nr. Inv. 3975. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/68

RRIP (Shokë) E LESHTË, shek. XX; origjina: Novosellë; Gjat: 730 cm, Gjer: 20 cm; leshë i tjerrur dhe endur me dorë. Nr. Inv. 3580/684/371. Paraqitur në "Dhomën e veshjeve tradicionale", kati i parë. I pa publikuar.

/69

KËPUCË BURRASH (opinga), mesi i shek. XX; origjina: Gjakovë; lëkurë, thurur me fije të bardhë. Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I papublikuar.

/70

MBULESË ËMBËLSIRASH; mesi i shek. XX; origjina: rajoni i Gjakovës, Gjat: 67 cm, Gjer: 69 cm; i përdorur për të mbuluar tavën (bakllavanë); kadife, fije ari, dantella. Nr. Inv. 195. Paraqitur në "Dhomën e lindjes", kati përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 62/Nr. 71

/71

HEJBE USHQIMI PËR KAFSHË (Duqit); mesi i shek. XX; Gjat: 140 cm, Gjer: 45 cm; prej leshi, me xhepa të qëndisur ku ruhej ushqimi i kafshëve. Sfond portokalli me seksione gjeometrike, të qëndisura në të zezë, të kuqe, të gjelbër dhe të bardhë. Nr. Inv. 605(3251). Paraqitur në Odën e Burrave, kati përdhesë. I pa publikuar.

// KATALOGU
KOLEKSIONI

OBJEKTE SHTËPIAKE

/72

TPI/TUNAC, fillimi i shek. XX; L: 100 cm, D: 35 cm (baza), D: 18 cm (i brendshëm); shufra druri vendosur në formë sferike; bashkuar me unaza metalike. Nr. Inv. 2187. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I pa publikuar.

/73

EnË UJI, fillimi i shek. XX; L: 74cm, D: 23cm (baza), D: 25cm (i brendshëm); shufra druri vendosur në formë sferike; bashkuar me unaza metalike. Nr. Inv. 1363. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I pa publikuar.

/74

EnË QUMËSHTI/KOSI, mesi i shek. XX; L: 25 cm, D: 21cm (baza), D: 18cm (i brendshëm); dru; shufra druri vendosur në formë sferike; bashkuar me unaza metalike. Kapaciteti prej 10 litrash. Nr. Inv. 1792. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I pa publikuar.

/75

FUÇI UJI PREJ DRURI, mesi i shek. XX; L: 44 cm, D: 29 cm (baza), D: 26 cm (i brendshëm); dru; bashkuar me unaza metalike. Nr. Inv. 1526. Paraqitur në Odën e Burrave, kati përdhesë. I pa publikuar.

/76

FUND DJATHI, mesi i shek. XX; Gjat: 66 cm, Gjer: 44 cm; vegël druri për kullimin e të mjelës së djathit. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/77

TABAKU I KAFESË, fillimi i shek. XX; Gjat: 39 cm, Gjer: 20 cm; dru; e gdhendur, motiv i stilizuar me lule në qendër të tabakut në formë dardhe; motivi me linja të shkurtra dhe pika është gdhendur rreth skajeve. Edhe pjesa e pasme është zbukuruar me ornamente floreale dhe gjeometrike. Nr. Inv. 829. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 22/Nr. 13.

/78

IBRIK UJI PREJ DRURI, fundi i shek. XIX; L: 39 cm, D: 20 cm (baza), D: 5 cm (i brendshëm); dru, unaza metali përforcojnë trupin e enës dhe kapakun. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 20/Nr. 19.

/79

ENË LARJEJE *(legen)*, mesi i shek. XX; L: 9cm; D: 16 cm (baza), D: 27cm (përmasa e brendshme); prej druri; përdorej për larjen e fytyrës, duarve dhe këmbëve. Paraqitur në Odën e Burrave, kati përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 19/Nr. 8.

/80

LARËSE/RREHS (Perajkë), shek. XX; Gjat: 35 cm, Gjer: 17 cm; dru; ornamente të gdhendura gjysmërrethore, lule dhe pika. Nr. Inv. 2170 (193). Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/81

BLUDA/ENA PËR RUAJTJEN E KAFESË, fillimi i shek. XX; L: 8,5 cm, D: 45 cm; dru; dekorim gjeometrik me vija vertikale dhe forma trekëndore në sipërfaqe të jashtme; skajet e fiksuara me unaza metalike. Nr. Inv. 1732.
Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/82

MULLI KAFEJE, mesi i shek. XX; L: 34 cm, Gjat.: 70 cm; prej bakri, druri. Nr. Inv. 633. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/83

KOTLAQE/GARUZHDË, mesi i shek. XX; Gjat: 36 cm; dru; dekorim i gdhendur gjeometrik në sipërfaqen e dorezës. Nr. Inv. 560. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I pa publikuar.

/84

KOTLAQE/GARUZHDË, mesi i shek. XX; Gjat: 33 cm; dru; dekorim me rombe i gdhendur përgjatë gjatësisë së dorezës së garuzhdës. Nr. Inv. 119. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë 2013.

/85

KOTLAQE/GARUZHDË, fillimi i shek. XX; Gjat: 32 cm; dru; ornamente me formë trekëndore në rreshta gjatësorë. Nr. Inv. 122. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/86

TAVOLINË BUKE METALIKE (sinia), mesi i shek. XX; D: 320 cm; bakër; dekorim me ornamente floreale të gdhendura në rrathë koncentrikë në sipërfaqen e brendshme. Nr. Inv. 250. Paraqitur në korridorin e katit përdhesë. I pa publikuar.

/87

HEKUR PËR HEKUROSJE, mesi i shek. XX; hekur; gjatësia e dorezës: 60 cm; pesha e eksponatit 10 kg; ornamente të gdhendura gjeometrike në sipërfaqen e sipërme. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë 2013, 72/ Nr. 84.

/88

ENË *(ibrik)*, mesi i shek. 20; L: 49 cm, D: 12 cm (baza), D: 6 cm (i brendshëm); enë në formë dardhe prej bakri; sipërfaqja është e dekoruar me gdhendje motivesh hardhish dhe lulesh në disa rreshta. Nr. Inv. 51. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/89

LLAMBË VAJGURI, fillimi i shek. XX; L: 36 cm, D: 17 cm (baza), D: 16 cm (në mes); metalike; skena të gdhendura me njerëz, kafshë dhe bimë ekzotike në sipërfaqe dhe në bazë. Nr. Inv. 63. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/90

FILXHAN I KAFESË, fillimi i shek. XX; filxhan: L: 3,5 cm, D: 2 cm (baza), D: 5 cm (i brendshëm); argjend, me gdhendje; stolisur me niello (një përzierje e bakrit, argjendit dhe plumbit) në sipërfaqen e filxhanit dhe pjatës. Nr. Inv. 4873. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/91

FËRTERE/TIGAN, mesi i shek. XX; Gjat: 74 cm; D: 31 cm; metalike; stolisje yjore e gdhendur në pjesën qendrore të sipërfaqes së brendshme të enës. Nr. Inv. 66. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/92

HAVAN DHE RREHËS, shek. XIX; L: 11 cm; D: 12 cm (në grykë), D: 9 cm (bazë); metalik i emaluar; një rresht me ornamente floreale të gdhendura në sipërfaqe të enës. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 70/Nr. 81

/93

SHTANGA HEKURI (Qenë zjarri), shek. XIX; Gjat: 106 cm, L: 45 cm; prej hekuri, përdorur për të vendosur drunjtë në oxhak dhe/ose për pjekje në hell; dorezat marrin formën e kokës së një kafshe (kalë ose qen). Paraqitur në Odën e Burrave, kati përdhesë. I pa publikuar.

/94

TAVË PËR PJEKJE BUKE (qerep), gjysma e dytë e shek. XX; L: 6 cm; D: 40 cm; prej balte të pjekur, i dekoruar me katër motive të përsëritura diellore të gdhendura simetrikisht në sipërfaqen e poshtme. Nr. Inv. 4255/c. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/95

VEGSH, fillimi i shek. XX; L: 27 cm, D: 21 cm (i brendshëm), D: 18 cm (bazë); prej balte të pjekur; përdorur për të shërbyer ushqim të gatuar. Nr. Inv. 5705. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I papublikuar.

/96

VEGSH, mesi i shek.XX; L: 39 cm, D: 16,5 cm (i brendshëm), D: 14.5 cm (bazë); prej balte të pjekur; gdhendur me forma gjeometrike; me ngjyrë të gjelbër, me glazurë. Përdorur për të ruajtur ushqimin. Nr. Inv. 10752. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/97

KUPË UJI, mesi i shek. XX; L: 35 cm, D: 6 cm (i brendshëm), D: 12 cm (bazë); prej balte të pjekur; ornamente gjeometrike në të verdhë mbi një sfond të gjelbër nga ana e sipërme. Nr. Inv. 10806. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

/98

KUPË UJI, mesi i shek. XX; L: 49 cm, D: 13cm (baza), D: 7 cm (bazë); prej balte të pjekur; lyer në të gjelbër dhe e glazuar; me motive të gdhendura floreale; doreza është formuar si gërshetë; gryka si goja e hapur e një gjarpri. Nr. Inv. 10671. Paraqitur në "Dhomën e artit folklorik", kati përdhesë. I pa publikuar.

// KATALOGU
KOLEKSIONI

INSTRUMENTE TRADICIONALE MUZIKORE

/99

LAHUTË, instrument me hark, fundi i shek. XX; origjina nga rajoni i Rugovës; Gjat: 83 cm;prej druri dhe lëkure deleje; hark është gjysmërrethor në formë; maja e qafës është e gdhendur në formën e dy kuajve me koka të lidhura. Paraqitur në Odën e Burrave. I pa publikuar.

/100

SHARKI, instrument me hark, gjysma e dytë e shek. XX; Gjat: 115 cm; dru; me formë dardhe, me qafë të gjatë dhe me shtatë tela. Dekorime gjeometrike dhe floreale në sipërfaqen e përparme të instrumentit. Nr. Inv. 2149. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/101

ÇIFTELI, instrument me hark, gjysma e dytë e shek. XX; Gjat: 84 cm; dru; me formë dardhe, me qafë të gjatë dhe me dy tela. Dekorim gjeometrik rreth skajeve të sipërfaqës së përparme. Nr. Inv. 1739. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 87/Nr. 103.

/102

FYELL, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. XX; origjina: Skënderaj, fshati Klinë; Gjat: 16 cm; prej druri, formë tetëkëndore me gjashtë vrima në gjatësi; zbukuruar me një motiv me pika në disa rreshta horizontale. Nr. Inv. 1557. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/103

FYELL, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. XX; origjina: Ferizaj, fshati Zaskok; Gjat: 37cm; prej druri, pjesa e poshtme është formuar si gyp ndërsa sipërfaqja e sipërme është e sheshtë dhe zbukuruar me një dizajn ornamentesh katrore dhe trekëndore. Nëntë vrima të hapura në gjatësi në pjesën e poshtme dy në pjesën e sipërme. Nr.Inv. 1488. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 90/No.108 a).

/104

FYELL, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. XX; origjina: Gjat 25 cm; prej druri në formën e një gypi; gjashtë vrima janë hapur në pjesën e poshtme dhe një në majë të pjesës së sipërme; zbukuruar me rreshta horizontale linjash dhe motivesh trekëndore rreth pjesës së sipërme të eksponatit. Nr. Inv. 8. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/105

FYELL, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. XX; origjina: rajoni i Gjakovës, Gjat: 43cm; prej druri, në formën e një gypi me gjashtë vrima përgjatë pjesës më të ulët. Dekorim gjeometrik në basoreliev në radhë horizontale. Nr. Inv. 125. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë 2013,89/Nr. 107 b).

/106

KAVALL, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. XX; origjina: rajoni Gjilan, fshati Llashticë; Gjat: 90cm; bërë nga dy pjesë në formë gypi prej druri me një dorezë druri. Përdoret për duete. Nr. Inv. 4380. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 88/Nr. 105 b).

/107

OKARINA, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. XX; Gjat: 13cm; baltë e pjekur, me ngjyrë; tetë vrima përgjatë instrumentit konik. Nr. Inv. 2392. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I publikuar: Katalog nga Thesari Etnologjik i Muzeut të Kosovës, Prishtinë, 2013, 86/Nr. 100.

/108

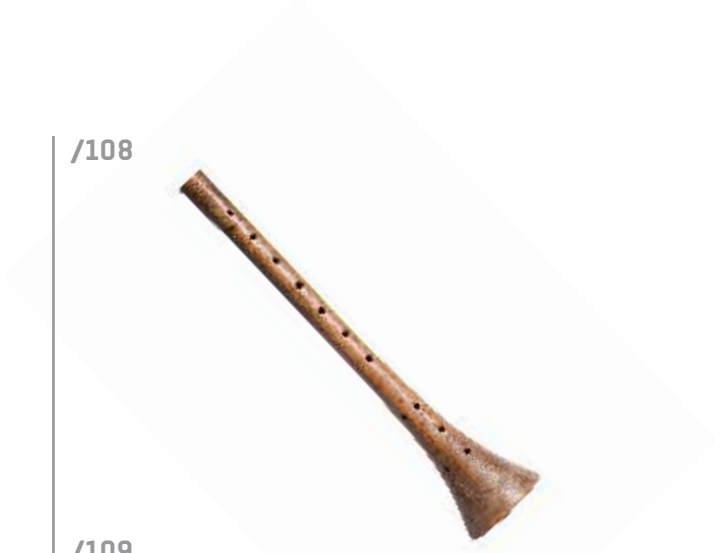

ZURLA, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. të XX; origjina: Prishtinë; Gjat: 53 cm; gyp druri me hapje melodike në pjesën e poshtme të saj; vrima të vendosura përgjatë instrumentit. Nr. Inv. 1320. Paraqitur në korridorin e katit të pare. I pa publikuar.

/109

GAJDE, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. XX; origjina: fshati Jezercë, Ferizaj; Gjat: 46 cm, Gjer: 26 cm; dru, lëkurë dhie; dy gypa me një hapje në mes. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/110

TATIRANGJE, instrument frymor, gjysma e dytë e shek. XX; origjina: Rrafshi i Kosovës; Gjat: 60cm; prej lëvores së shelgut, zhvoshkur në pranverë; përdorur nga barinjtë për të komunikuar mes tyre. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/111

TUPANA, instrument perkusioni; origjina: Tetovë; gjyma e dytë e shek. XX; perimetri: 197 cm; dru; lëkurë e tharë dhie. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

// KATALOGU
KOLEKSIONI

ARGJENDARI

/112

RRIP/ZINXHIR i veshur në bel, gjysma e dytë e shek. XIX; Gjat: 80 cm; zbukurim i veshur me rroba tradicionale nuseje; praruar me argjend me dekorim filigrani dhe rruaza; një kuti argjendi filigran (për mbajtjen e një amuleti) është e lidhur me zinxhirin; Nr. Inv. 9098. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/113

RRIP/ZINXHIR i veshur në bel, gjysma e dytë e shek. XIX; Gjat: 70 cm, stoli e veshur me rroba tradicionale nuseje; cilësia e ulët e argjendit të praruar me dekorim me filigran; me rruaza të kaltra dhe të kuqe. Nr. Inv. 8576. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/114

RRIP/ZINXHIR i veshur në bel, fundi i shek. XIX; Gjat: 71cm; argjend i praruar me dekorim filigrani, rruaza; një kuti argjendi me filigran është e lidhur për të mbajtur një amuleti. Nr. Inv. 9100. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/115

GJERDAN ARGJENDARIE, gjysma e dytë e shek. XX; gjerdan prej filigrani me monedha të përmasave të ndryshme dhe simbole të lidhura me filigranë. Stolia tjetër është një zinxhir argjendi me tre radhe me monedha të varura, që fund ka dy dekorime rrethore prej filigrani; vishet mbi kraharor. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/116

GJERDAN, fillimi i shek. XX; stoli për nuse prej filigran argjendi me rruaza me ngjyra; me monedha të varura dhe të lidhura me dekorime filigrani gjysmërrethore. Inv. Nr. 3405 Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/117

GJERDAN NUSEJE/STOLI KRAHARORI, fillimi i shek. XX; stolia përbëhet nga tre zinxhirë argjendi me monedha të varura, të kapura në filigran; varëset trekëndore prej argjendi mbajnë dekorime me monedha më të vogla monedhë dhe janë të zbukuruar me perla dhe gurë gjysmë të çmuar. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/118

GJERDAN, fillimi i shek. XX; origjina: rajoni i Rugovës; zbukurim kraharori me rruaza të verdha, të kaltra, të bardha dhe të zeza, me motive floreale dhe gjeometrike. Nr. Inv. 8629. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/119

VATHË (Amulete), gjysma e dytë e shek. XX; tre palë vathë; prej argjendi me dekorim filigrani të varësve të poshtme; pjesa e sipërme prej rruazash në forma dhe ngjyra të ndryshme. Inv. Nr. 5465; 8570. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/120

STOLI KOKE PËR NUSEN, fundi i shek. XIX; D: 14 cm; argjendi; ornamente të gdhendura floreale dhe gjeometrik në rrathë koncentrikë, me një gur gjysmë të çmuar futur në mes; dhe monedha. Kjo stoliste modelin tradicional të flokëve të nuses dhe qepej në fez. Nr. Inv. 5492. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/121

KAPELE NUSEJE, gjsma e dytë e shek. XX; origjina: Drenicë; D: 12cm; kanavacë e kapur në një bazament kartoni; dekorimi me rruaza shumëngjyrëshe është qëndisur në pjesën ballore të kapelës dhe ka edhe një rresht me monedha. Nr. Inv. 2751. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I papublikuar.

/122

BYZYLYK, mesi i shek. XIX; prej bakri me hullim në seksionin kryesor; motive të gdhendura floreale dhe spirale në anë; sfera të vogla. Inv. Nr. 666 Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/123

UNAZË BURRASH, fillimi i shek XX; argjend me gdhendje; dekorimi ballorë përmban një ornament qendror në një motiv trekëndor brenda një forme gjashtëkëndore. Inv. Nr. 8692 Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/124

KUTI PËR AKSESORËT E NUSES, fillimi i shek. XIX; argjendi; dekorim i gdhendur me vazo nga të cilat dalin degë dhe lule. Inv. Nr. 5769 (8939) Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/125

KUTI DUHANI, fillimi i shek. XIX; Gjat: 10 cm, Gjer: 5 cm, L: 2 cm; argjendi; ornamente floreale me niello (përzierje bakrit, argjendit dhe plumbit). Inv. Nr. 347 Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/126

PAFTË, fillimi i shek. XX; Gjat: 22 cm, argjendi; objekt me tre pjesë i dekoruar me rozeta dhe i rrethuar me gdhendje motivesh të tjera floreale. Dekorimi plotësohet me gurë gjysmë të çmuar. Nr. Inv. 9076. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/127

PAFTË, fillimi i shek. XX; Gjat: 24 cm; argjend i dekorim të derdhur me reliev me motive floreale në sipërfaqe në formë të gjetheve; dekorim floreal në tri forma rozetë në elementin e saj qendrore. Nr. Inv. 9039. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/128

PAFTË, fillimi i shek. XX; Gjat: 29 cm, argjendi i vulosur dhe dekorime me motive floreale; motivi qendror floreal është i kapur në një seksion të ngritur. Inv. Nr. 9145 Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

/129

PAFTË, fillimi i shek. XX; Gjat: 29 cm, argjendi i vulosur dhe dekorime floreal; motiv qendror paraqet formën e stilizuar të një zogu. Nr. Inv. 9059. Paraqitur në "Dhomën e argjendarisë", kati i parë. I pa publikuar.

// KATALOGU
KOLEKSIONI

OBJEKTE KULTI

/130

AMULET ME DHËMBË UJKU (varëse), fillimi i shek. XX; dy dhëmbë ujku janë kapur në një mbajtëse argjendi të zbukuruar me teknikën e filigranit, shoqëruar me një varëse të bërë nga rruaza, në katin e parë. I pa publikuar.

/131

AMULET GURI TË SHPUAR, gur natyror me një vrimë në mes përmes të cilit vajzat e reja thuhej se mund të gjenin burrin e duhur. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/132

AMULET ME DHËMB ARIU (varëse), fillimi i shek. XX; një dhëmb kafshe në një kuti argjendi me filigran; tre monedha argjendi janë kapur në anët e kutisë. Nr. Inv. 2114(8580). Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

/133

AMULET ME DHËMBË QENGJI (varëse), fillimi i shek. XX; tetë dhembë qengji janë kapur në një mbajtëse argjendi të zbukuruar me teknikën e filigranit. Inv. Nr. 1562 (8548). Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

// KATALOGU
KOLEKSIONI

ARMË

/134

/135

PUSHKË, 1878; origjina: Prizren; Gjat: 155 cm (më e lartë), Gjat.: 123 cm (më e ulët); dru, metal; aplikim argjendi në teknikë filigrani. Inv. Nr. 308 dhe 576. Paraqitur në korridorin e katit të parë. I pa publikuar.

118| EKSPOZITË Cikli i Jetës

// Një vështrim brenda shtëpisë familjare

Teksa ndërtesa kryesore e kompleksit Emin Gjiku shërbeu kryesisht si një shtëpi për mysafirë, shtëpia më e vogël paraqet një interier autentik të jetës tradicionale, të përditshme, familjare. Kuzhina e bollshme me oxhak të pozicionuar në qendër ("dhoma e zjarrit") dhe bodrumi i madh kanë dysheme me pllaka dhe janë të pajisur me shumë sende të përdorura për përgatitjen dhe ruajtjen e ushqimit. Shkallët prej druri të çojnë në katin e parë ku një korridor i vogël ndan "dhomë e grave" nga Dhoma e burrave (Oda). Shumë më e madhe dhe dekoruar, "oda e burrave" ka një platformë në dysheme, që është ngritur pak, ku rregullohet ulja (minderi) përgjatë galerisë me dritare. Muret dhe tavani i dhomës janë të mbuluara me panele druri, me rafte dhe dekorime të gdhendura. Një banjo e vogël (hamamgjik), e vendosur në kënd, veçohet nga një derë prej druri. Qoshja e kundërt e kësaj dhome hapet në një ballkon (çardak) i cili komunikon me të gjithë oborrin dhe ndërtesat e tjera në kompleks.

Support to the Promotion of Cultural Diversity

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe